

Asia: VN/10659/2024

Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön asetuksessa säädettävistä hyvinvointialueen taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2025

Palveluluokitukseen ehdotetut muutokset

Erityisesti sosiaali- ja terveydehuollon palveluihin sekä hallinto- ja tukipalveluihin esityt muutokset

Ei lausuttavaa.

Tililuetteloon ehdotetut muutokset

Erityisesti asiakasmaksukohtaiset ja perhehoidon tilit, ICT-tilit, lääkkeet ja hoitotarvikkeet (sisäiset tilit) sekä tulkkauspalvelut

Asiakaspalvelujen ostot -tiliryhmän alle lisättäisiin tili ”Perhehoidon tuki, hoitopalkkiot” sekä muiden palvelujen ostot -tiliryhmän alle ”Perhehoidon kulukorvaukset” -tili. Hyvinvointialue maksaa yhden kiinteän vuorokausihinnan yksityiselle palveluntuottajalle hankkiessaan perhehoitoa ostopalveluna. Palveluntuottaja kantaa riskin palkkion ja kulukorvauksen, kuten myös palveluntuottajan tarjoamien tukipalvelujen kustannusten vaihtelusta. Hyvinvointialue ei HALIn käsityksen mukaan tällöin näe perhehoidon eri kustannuserien (perhehoitajan palkkio, kulukorvaus, tukipalvelut) toteumaa, vaan ainoastaan koko perhehoitopalvelun kustannuksen könttänä. Tällöin raportoinnin tekijöiden ja tiedon hyödyntäjien on hyvä tiedostaa, että ostopalvelutilanteissa perhehoidon koko kustannus voi kohdistua jollekin yksittäiselle tilille. Vaihtoehtoisesti hyvinvointialue voi jakaa kustannukset laskennallisesti eri tileille.

Yhteisöt ja yksiköt / HTOLA

Hankintalain mukaisten sidosyksikköjen raportointi

Kuten liitteessä 8. todetaan, kunnat, kuntayhtymät, hyvinvointialueet ja hyvinvointiyhtymät tekevät merkittäviä hankintoja sidosyksiköiltään ilman kilpailutusta. Julkisten palvelujen tuottavuuden kehittämisen näkökulmasta on erittäin tärkeää, että sidosyksikköhankintoihin saadaan parempi näkymä. Näin voidaan havaita tehottomuuksia julkisten palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa.

Raportointikokonaisuuteen HOLT ja TOLT ehdotetaan uutta osakokonaisuutta t06, jossa ilmoitettaisiin kaikki ne hankintalain 15 §:n tarkoittamat kunnan, kuntayhtymän, hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän sidosyksiköt, joissa kunnan omistusosuus on suurempi kuin 0 %, ja joita ei ole ilmoitettu kohdassa t01, t04 tai t05. Tämän myötä kaikki sidosyksiköt tulisivat raportoiduiksi.

HALI huomauttaa, että tuoreen markkinaoikeuden päätöksen (MAO:154/2024) ja mahdollisten lainsäädäntömuutosten myötä hankintalain 15 §:n mukaisen sidosyksikön määritelmään voi tulla muutoksia. Em. markkinaoikeuden päätöksen myötä jokin hyvinvointialue voi jo nyt tulkita, ettei Sarastia ole heidän sidosyksikkönsä, kun taas toinen alue voi päätyä päinvastaiseen tulkintaan vastaavalla omistusosuudella. Tällöin alueille annettavan ohjeistuksen tulee olla selkeää. Jatkossa voi syntyä tarve erotella (1) hankintalain 15 §:n mukaiset todelliset sidosyksiköt ja (2) kuntien, kuntayhtymien, hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien omistamat muut osakeyhtiöt (joista osa voi toimia sidosyksikkönä toiselle kunnalle tai hyvinvointialueelle).

Yhteiskunnallisen hyödyn realisoinemiseksi sidosyksikkötiedot on syytä avata mahdollisimman laajasti tutkiahallintoa.fi -palveluun.

Muut huomiot

Tähän voit kirjoittaa kaikki muut huomiot ehdotetuista muutoksista

Uusi ehdotus raportointiin. Hyvinvointialueiden asiakaspalvelujen ostot ovat yli 8 mrd. euron menoerä. Tällä hetkellä yksityisiä ostopalveluja (=yritykset-sektori) ei raportoida erikseen. Palvelujen järjestämisen ja tuottamisen sekä yhteiskunnallisen päätöksenteon tueksi tarvittaisiin parempi kuva siitä, paljonko asiakaspalveluja ostetaan missäkin palveluluokassa. Yksityiset ostopalvelut voi tällä hetkellä muodostaa avoimesta rajapinnasta vähentämällä julkisyhteisöiltä tehdyt ostot kaikista ostoista, mutta valitettavasti raportoiduissa tiedoissa on ollut virheitä. Tietojen laadun varmistamiseksi yritykset-sektori tulisi raportoida erikseen ja julkista tutkiahallintoa.fi -palvelussa.

Kuuva Joel
Hyvinvointialan liitto